

József Attila versei a kötődés témájában

Alább a József Attila Óda című verséről írandó elemzés egy lehetséges változatát olvashatod.

Ez a vers József Attila szerelmi költészetéhez tartozik, és a legszebb szerelmes versek közé sorolják. A költő egész életét áthatotta az igazi, mély kötődés utáni vágy, ezért szerelmei iránt intenzív, lángoló érzelmeket táplált.

Az életrajzból tudjuk, hogy ezt a verset Marton Márta ihlette. Találkozásuk rövid volt, nem is bontakozhatott ki valódi kapcsolat közöttük, de a költő szerelemre lobbant a nő iránt.

A vers címe a műfajra utal, a vers tartalma pedig a tárgy, vagyis a szeretett nő, illetve a szerelem maga.

A mű hat nagyobb egységből áll. A valóságból indul, egy helyzetképpel, ezzel megteremti az emlékezés szituációját: a sziklatetőn ülő magányosan tűnődő férfi alakját látjuk. A tájban megjelenő nő is az emlékezés álomszerű képéből merül fel. Ebből a látomásból tör elő a szenvedélyes vallomás: „Óh mennyire szeretlek téged”.

Ez után hatalmas ellentétek, oximoronok összekapcsolása következik.

A harmadik rész anaforával induló hasonlatai egy jelentést variálnak: a lírai én számára az összetartozás életbevágóan fontos.

Az összetett, erős érzelmet kifejező rész egyetemes hasonlatokból, kifejezésekből áll („Csillagok gyúlnak és lehullnak, / de te megálltál szememben”).

Ezt követően „a vizes poháron kezed” kezdetű szakasz átvezet a következő részhez, amely egyfajta biológiai víziót vetít elénk. A szeretett nő fiziológiai leírása eddig nem számított költőinek. József Attila ezt az alantásnak tartott témát is felmagasztosítja. Ebben a részben szakrális utalások szerepelnek: a „méhednek áldott gyümölcse” a Szűz Máriához szóló imádság átfogalmazása. A szakasz végén az egyetemes öröklétre utal a költő a kozmikus képekkel: „csillagképek rezegnek benned”, „tartalmaidban ott bolyong / az öntudatlan örökkévalóság”.

Az elragadtatott hangvétellő, hatalmas látomás után a beszélő visszatér a mulandó emberi lét világába. A szerelmet tartja az ember számára az örökkévalóság felé vezető útnak, miközben még a Szózatot is evokálja: „te egyetlen, te lágú / bölcső, erős sír, eleven ágy / fogadj magadba”.

A vers zárójelben lévő szakasza az öröm és az ámulat extázisát érzékelteti, de ezzel együtt a viszonzatlan szerelemtől való félelmet, az elveszettség kétségbeesett állapotát is tükrözi.

A hatodik rész a mellékdal. Ebben a részben feloldódnak a feszültségek, a lét bonyolult és kozmikus távlataiból a mindennapi élet egyszerű képeihez térünk vissza. Az otthon, a gyöngéd szeretet vágya szólal meg e sorok között. De a három sorkezdő „talán” ismét a remény bizonytalanságát tükrözi.

Összefoglalásként elmondható, hogy a vers egy ívet ír le. Egy valóságos helyzetképből indul, és gyakran szürreális látomásokon keresztül kozmikussá tágul a kép, majd a vers végén visszatérünk a jelenbe, pontosabban egy vágyott jövőbe. A vers hatalmas látomásai a szerelem és az emberi létezés határtalanságát, végtelenségét mutatják be. Mindezt ellentétekkel és nagyszabású képekkel érzékelteti a költő. A vers az érzelmi ívet is leír, hiszen a látszólag nyugodt szemlélődésből a lélegzetelállító, extatikus szenvedélyességen át újra visszatér a mindennapok csendességébe.

Igaz, hogy 1933-ban készült, de még ma is sokszor idézik e költeményt.